

FOLKETINGSTIDENDE B

FOLKETINGET

Til lovforslag nr. L 36

Folketinget 2012-13

Betænkning afgivet af Udvalget for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser den 4. december 2012

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om sammenlægning og spaltning af uddannelsesinstitutioner m.v. og om ophævelse af lov om Det Informationsvidenskabelige Akademi

(Mulighed for sammenlægning og spaltning af universiteter, uddannelses- og forskningsinstitutioner m.v.)

[af ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Morten Østergaard)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 2 ændringsforslag til lovforslaget af uddannelsesministeren.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 24. oktober 2012 og var til 1. behandling den 1. november 2012. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Udvalget for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser sendte den 10. august 2012 dette udkast til udvalget, jf. FIV alm. del – bilag 259, folketingsåret 2011-12. Den 29. oktober 2012 sendte ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser sendte den 25. oktober 2012 lovforslaget i supplerende høring. Den 30. november 2012 sendte ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser et supplerende kommenteret høringsoversigt til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 4 spørgsmål til ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Udtalelse fra ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser

Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser har over for udvalget oplyst følgende:

»Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser har tilkendegivet, at den bevillingsmæssige hjemmel for at gennemføre sammenlægningen mellem Københavns Universitet og Det Informationsvidenskabelige Akademi af tekniske årsager ikke er på plads før primo 2013. Sammenlægningen af Københavns Universitet og Det Informationsvidenskabelige Akademi forventes derfor først gennemført primo 2013, og ikke pr. 1. januar 2013, som det fremgår af lovforslagets specielle bemærkninger til § 8, stk. 2.

Ministeren har endvidere tilkendegivet, at der i tilknytning til de bekendtgørelser, der er anført i de specielle bemærkninger til lovforslagets § 8, stk. 4, skal tilføjes bekendtgørelse nr. 557 af 21. august 1987 om censorvirksomhed og klager over bedømmelser af eksaminationer ved Danmarks Biblioteksskole, idet bekendtgørelsen skal forblive i kraft, indtil den ophæves eller ændres.«

4. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* (udvalget med undtagelse af EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Venstres, Dansk Folkepartis, Enhedslistens, Liberal Alliances og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget noterer sig, at ministeren som svar på spm. 4 bekræfter, at sammenlægninger/spaltninger altid er at betragte som relevante sager, og at udvalget derfor altid vil blive orienteret om sådanne sager og om ministerens vurdering af disse sager, jf. også bemærkningerne i pkt. 3 i lovforslaget.

Venstres, Dansk Folkepartis og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget finder det væsentligt, at denne lov medfører muligheden for, at der kan tillades gennemførelse af sammenlægninger eller spaltninger af videregående uddannelsesinstitutioner, når det er besluttet på anden måde. Det er kun en hjemmel, som kan tages i anvendelse, når det sker efter anmodning fra bestyrelserne for de berørte institutioner. V, DF og KF ser ikke lovforslaget som en opfordring til at foretage hverken sammenlægninger eller spaltninger.

V, DF og KF har også noteret sig ministerens svar på spørgsmål 2 vedrørende ministerens mulighed for at fastsætte regler for obligatorisk benyttelse af et bestemt digitalt system til kommunikation mellem universitet og studerende. V, DF og KF konstaterer med tilfredshed, at ministeren ikke agter at indføre fælles digitale systemer for kommunikationen mellem universitet og studerende.

Et *mindretal* i udvalget (EL) indstiller lov forslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Enhedslisten finder, at sammenlægninger og spaltninger af uddannelsesinstitutioner er så vigtige og har så store konsekvenser for det samlede uddannelsessystem i Danmark, at det ikke bør overlades til ministeren alene. Enhedslisten har noteret sig, at ministerens beslutninger ifølge lovforslaget skal tages på baggrund af indstillinger fra institutionernes bestyrelser, og ønsker i den forbindelse at påpege, at institutionernes bestyrelser består af et eksternt flertal, som ikke er repræsentative for de studerende og for de ansatte, og at netop disse to interne grupper har særlig indsigt i, hvordan den enkelte institution fungerer i dagligdagen. Institutionernes bestyrelser er efter Enhedslistens mening ikke demokratisk forankrede organer, og derfor vil lovforslagets vedtagelse, hvorefter Folketinget ikke længere inddrages, medføre, at sammenlægninger og spaltninger af uddannelsesinstitutioner kommer til ske uden demokratisk forankring. Dette finder Enhedslisten stærkt uheldigt og kan derfor ikke støtte lovforslaget.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens af-

givelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

5. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af *ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af EL):

Til § 2

1) I det under *nr. 15* foreslåede § 67, stk. 3, indsættes i 2. pkt. efter »staten«: », jf. dog stk. 10 og 11«.

[Indsættelse af henvisning med henblik på præcisering]

2) Efter *nr. 17* indsættes som nyt nummer:

»01. I § 67, stk. 7, der bliver stk. 9, ændres »stk. 8 og 9« til: »stk. 10 og 11«.

[Konsekvensændring som følge af lovforslagets § 2, nr. 15]

Bemærkninger

Til nr. 1

Med ændringsforslaget indsættes i den foreslåede affattelse af lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser § 67, stk. 3, 2. pkt., en henvisning til lovens § 67, stk. 10 og 11, så det præciseres, at der i visse tilfælde er særlige bestemmelser om betalingen af pensionsudgifter.

Til nr. 2

Ændringsforslaget er en lovteknisk konsekvensændring som følge af lovforslagets § 2, nr. 15.

Daniel Toft Jakobsen (S) Magnus Heunicke (S) Mette Reissmann (S) Rasmus Prehn (S) fmd. Simon Kollerup (S)

Sophie Hæstorp Andersen (S) Trine Bramsen (S) Sofie Carsten Nielsen (RV) Hans Vestager (RV) Andreas Steenberg (RV)

Jonas Dahl (SF) Lisbeth Bech Poulsen (SF) Pernille Vigsø Bagge (SF) Pernille Skipper (EL) Rosa Lund (EL)

Bertel Haarder (V) Birthe Rønn Hornbech (V) Karen Ellemann (V) nfm. Esben Lunde Larsen (V) Tina Nedergaard (V)

Mads Rørvig (V) Anne-Mette Winther Christiansen (V) Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) Marie Krarup (DF)

Alex Ahrendtsen (DF) Hans Kristian Skibby (DF) Merete Riisager (LA) Villum Christensen (LA) Mai Henriksen (KF)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	9
Socialdemokratiet (S)	44	Det Konservative Folkeparti (KF)	8
Dansk Folkeparti (DF)	22	Inuit Ataqatigiit (IA)	1

Radikale Venstre (RV)	17	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	16	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	12	Javnaðarflokkurin (JF)	1

Bilag 1**Oversigt over bilag vedrørende L 36**

Bilagsnr.	Titel
1	Orientering om høring over udkast til lov om ændring af forskellige uddannelsesinstitutionslove og lov om energipolitiske foranstaltninger (Hjemmel til sammenlægning og spaltning af institutioner m.v.)
2	Høringsbrev og høringsliste, fra ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser
3	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
5	Udkast til betænkning
6	Supplerende kommenteret høringsoversigt, fra ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser
7	Ændringsforslag og ministerens udtalelse, fra ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser
8	2. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 36

Spm.nr.	Titel
1	Spm., om ministeren i særlig god tid vil orientere udvalget, hvis ministeren overvejer at træffe afgørelse i sammenlægnings- eller spaltningssager, hvor parterne ikke selv har kunnet enes fuldstændig om organisationsændringen, til ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser, og ministerens svar herpå
2	Spm., om ministeren kan fastsætte regler for obligatorisk benyttelse af et bestemt digitalt system til kommunikation mellem universitet og studerende, til ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser, og ministerens svar herpå
3	Spm., om ministeren forud for en beslutning om sammenlægning eller spaltning vil orientere udvalget om overvejelserne, herunder vurderingen af kriterierne nævnt under pkt. 3 i bemærkningerne til lovforslaget, til ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser, og ministerens svar herpå
4	Spm. om, at sammenlægninger/spaltninger altid er at betragte som relevante sager, til ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser, og ministerens svar herpå

Bilag 2

2 af udvalgets spørgsmål til ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser og dennes svar herpå

Spørgsmålene og ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelsers svar er optrykt efter ønske fra Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti.

Spørgsmål 2:

Der er i lovforslaget en paragraf som siger, at ministeren kan fastsætte regler for obligatorisk benyttelse af et bestemt digitalt system til kommunikation mellem universitet og studerende. De enkelte universiteter har i dag deres egne systemer til kommunikation mellem universitet og studerende. Hvordan vil ministeren sikre, at eventuelle fællessystemer etableres i et konstruktivt samarbejde mellem universiteterne og kun på områder, som de eksisterende systemer ikke kan løse.

Svar:

Jeg går ud fra, at spørgeren her henviser til lovforslagets § 1, nr. 3. om indsættelse af et nyt stk. 3 i universitetslovens § 8 a.

Regeringen ønsker med denne bestemmelse at understøtte den størst mulige digitalisering af kommunikationen mellem universiteter og studerende og ansøgere til uddannelser, der udbydes af universiteterne.

Bestemmelsen supplerer den nuværende hjemmel til at fastsætte regler om obligatorisk digital kommunikation for universiteterne og giver mig mulighed for at bemyndige universiteterne til at kræve, at der anvendes et bestemt digitalt system ved kommunikation med ansøgere og studerende. Dermed kan digitaliseringen af universiteternes kommunikation blive både mere enkel og mere effektiv.

For så vidt angår kommunikation mellem universitetet og studerende og mellem universitetet og ansøgere til de uddannelser, hvor optagelsen ikke koordineres af Den Koordinerede Tilmelding, har jeg ingen planer om at indføre et fælles, centralt digitalt system. Ikke mindst fordi – som spørgeren også henviser til – at universiteterne allerede i dag har etableret sådanne systemer.

Universitetet vælger dermed selv, om der skal være et bestemt system, og hvilket system det i givet fald skal være. Det kan i princippet være et system, som universitetet selv udvikler, et system som universitetet køber eller en kombination heraf.

Jeg kan i øvrigt henvise til, at Folketinget den 24. maj 2012 enstemmigt vedtog lov nr. 560 af 18. juni 2012 om ændring af lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser. Loven tager sigte på en kommende fuld digitalisering af ansøgningsprocessen til de videregående uddannelser, hvor optagelsen koordineres af Den Koordinerede Tilmelding. Med den nærværende bestemmelse i universitetsloven sker der en ensretning af reglerne om digital kommunikation for de videregående uddannelser.

Spørgsmål 4:

Ministeren har i svar på L 36 – spm. 3 skrevet, at udvalget vil blive orienteret i relevante sager. Spørgeren ønsker bekræftet, at sammenlægninger/spaltninger altid er at betragte som relevante sager, og at udvalget derfor altid vil blive orienteret om sådanne sager samt om ministerens vurdering af disse sager (også jf. bemærkningerne i pkt. 3 i lovforslaget), og ministeren bedes også bekræfte, at udvalget således ikke alene vil blive orienteret om de sager, som ministeriet vurderer er væsentlige sager.

Svar:

Jeg må indledningsvis bemærke, at det ikke er nyt, at ministeren efter anmodning fra de berørte institutioner kan godkende ønsker om spaltninger og sammenlægninger. Der er allerede i den eksisterende lovgivning en række hjemler til at godkende sådanne ønsker.

Det nye er, at der med lovforslaget følges op på samlingen af de videregående uddannelser i ét ministerium, og at der med lovforslaget skabes en generel hjemmel til, at der på ensartede vilkår kan godkendes spaltninger og sammenlægninger på hele Uddannelsesministeriets område.

Jeg vil, som det også fremgår af lovforslaget, være opmærksom på eventuelle forlig og aftaler på området. Som eksempel herpå kan nævnes den proces, som p.t. er i gang vedrørende en sammenlægning af Danmarks Tekniske Universitet og Ingeniørhøjskolen i København. Denne proces har været drøftet med den samlede forligskreds.

Det er min intention, at også kommende sager om spaltning og sammenlægning som hidtil skal foregå i åbenhed. Jeg kan bekræfte, at sager om spaltning og sammenlægning må opfattes som værende af uddannelsespolitisk væsentlighed, og jeg agter derfor som udgangspunkt, som det også fremgår af svarene på spørgsmål 1 og 3, naturligvis at orientere udvalget på et relevant tidspunkt i processen.